KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Ympäristöterveyspalvelut

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA
29.10.2026

KEMIJÄRVI
LAPLAND

TALOUSARVIO 2027

TOIMIELIN: Ympäristölautakunta
Toimiala: Ympäristöterveyspalvelut toimiala

1. Toimialan toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuolto jakautuu terveysvalvontaan ja eläinlääkintähuoltoon. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden ja tupakkalain valvonta sekä eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut.

Ympäristönsuojelun tarkoituksena on luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla turvata nykyisille ja tuleville kuntalaisille viihtyisä, puhdas ja virikkeellinen ympäristö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla. Kunnan ympäristösuojelun toimintaa säätelee useat lait, muun muassa ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesihuolto-, vesi-, ulkoilu-, maastoliikenne- ja vesiliikennelaki.

Sekä ympäristöterveydenhuollolle että ympäristönsuojelulle on laadittu monivuotiset valvontasuunnitelmat, joita päivitetään säännöllisesti ja tarvittaessa. Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy valvontasuunnitelmat ja niiden päivitykset. Valvontasuunnitelmissa otetaan huomioon valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjeet.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski ovat muodostaneet Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen vuodesta 2013 alkaen. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on liitetty organisaatioon vuonna 2016 Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osalta, sekä vuonna 2019 Sallan osalta. Yhteistoiminnan lähtökohtina ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. Vuonna 2023 organisaatio siirtyi kahtena erillisenä tulosalueena Kemijärven kaupungin vastuulle.

Ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) siirtyminen hyvinvointialueelle ei ole toteutunut. Valtio jatkaa selvitystyötä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden yhdistämiseksi lainsäädännöllä laajemmiksi kokonaisuuksiksi.

Ympäristöterveyspalveluissa on ollut vajetta henkilöstössä. Avoimiin virkoihin ei ole saatu rekrytoitua henkilöitä ja sijaisuuksia ei ole aina saatu täytettyä. Ympäristöterveysjohtaja/kunnaneläinlääkärin virkaa ei ole saatu täytettyä useasta hausta huolimatta. Talousarviossa varaudutaan virkojen uudelleen järjestelyyn ja perustamiseen. Ympäristöterveysjohtajan virka tullaan esittämään uudelleen perustettavaksi niin, että virkaan ei kuulu enää praktikkoeläinlääkärin tehtäviä ja viran sijoituspaikkana tulisi olemaan Kemijärvi. Lisäksi perustettaisiin kunnaneläinlääkärin virka, jonka sijoituspaikkana tulisi olemaan Savukoski. Näihin virkoihin sisällytettäisiin myös valvontatehtäviä. Täyttämättä olevaa terveystarkastajan virkaa muutettaisiin niin, että virka jaettaisiin ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan kesken. Tehtävien uudelleenjärjestelyt aiheuttaisivat myös pieniä muutoksia tehtävänkuvaan osalle nykyisistä viranhaltijoista.

Valvonta-alueella on vireillä laajoja hankkeita mm. pumppuvoimala- ja kaivoshankkeet. Nämä lisäävät suoraan ja välillisesti työmäärää terveysvalvonnassa ja ympäristönsuojelussa. Myös näihin suunnitellut virkajärjestelyt tuovat henkilöstöresurssia lisää.

2. Strategiaa toteuttavat toimenpiteet

Strategian painopiste: HYVÄ JA SUJUVA ARKI		
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Edistämme hyvinvointia ja viihtyisyyttä ympäristöä arvostaen ja sen mahdollisuudet huomioiden	Lakisääteiset viranomaistehtävät kuten säännöllinen valvonta ja eläinlääkäripalvelut pystytään toteuttamaan kohtuu ajassa ja keskeytyksettä. Häiriötilanteisiin pystytään reagoimaan viivytyksettä. Keskusviranomaisten valvontasuunnitelmien painopisteiden huomioiminen omissa valvontasuunnitelmissa ja valvonnassa.	Mahdollisimman vähän häiriötilanteita. Häiriötilanteiden määrä. Mahdollisimman viiveetön toiminta. Valvontasuunnitelmat ajantasaiset.

ELÄMÄÄ SYKKIVÄÄ KASVUA YHDESSÄ YRITTÄJIEN KANSSA		
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Vastuullisuutemme on vastuuta yrittämisen edellytyksistä	Yrittäjien neuvonta ja ohjaus keskiössä. Yritystoimintaan liittyvät luvat ja muut käsittelyprosessit etenevät pääsääntöisesti tavoiteaikataulussa. Tasapuolinen viranomaistoiminta.	Mahdollisten reklamaatioiden/palautteiden määrä ja niiden käsittely ja mahdollinen huomioiminen toiminnassa. Toimintatilastot.

UUSIA MAHDOLLISUUKSIA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖSSÄ		
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Tunnistamme ja hyödynnämme uuden geopoliittisen turvallisuusasemamme	Valmius-/häiriötilannesuunnitelman toimenpiteiden kertaus ja harjoittelu. Osallistuminen valtakunnallisiin ja alueellisiin koulutuksiin/harjoituksiin, kun niitä on tarjolla. Yhteistyö alueen vesihuoltolaitosten kanssa.	Koulutustarjonta ja niihin osallistuminen. Toimintatilastot.

4. Toimialan toiminnan ja talouden tunnusluvut

	TP 2025	TA 2026	TPE 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Vakin.virat ja toimet 31.12.	13	13	13	14	14	14
HTV 31.12.	11,9	13,0	12,0	14,0	14,0	14,0
Toimintatuotot, €	732 652	801 890	801 900	830 510	856 100	880 500
Toimintakulut, €	-1 368 432	-1 485 810	-1 485 800	-1 553 510	-1 600 800	-1 647 500
Toimintakate, €	-635 780	-683 920	-683 900	-723 000	-744 700	-767 000
Toimintakate, €/asukas	-92,0	-99,8	-100,6	-107,1	-111,1	-115,3

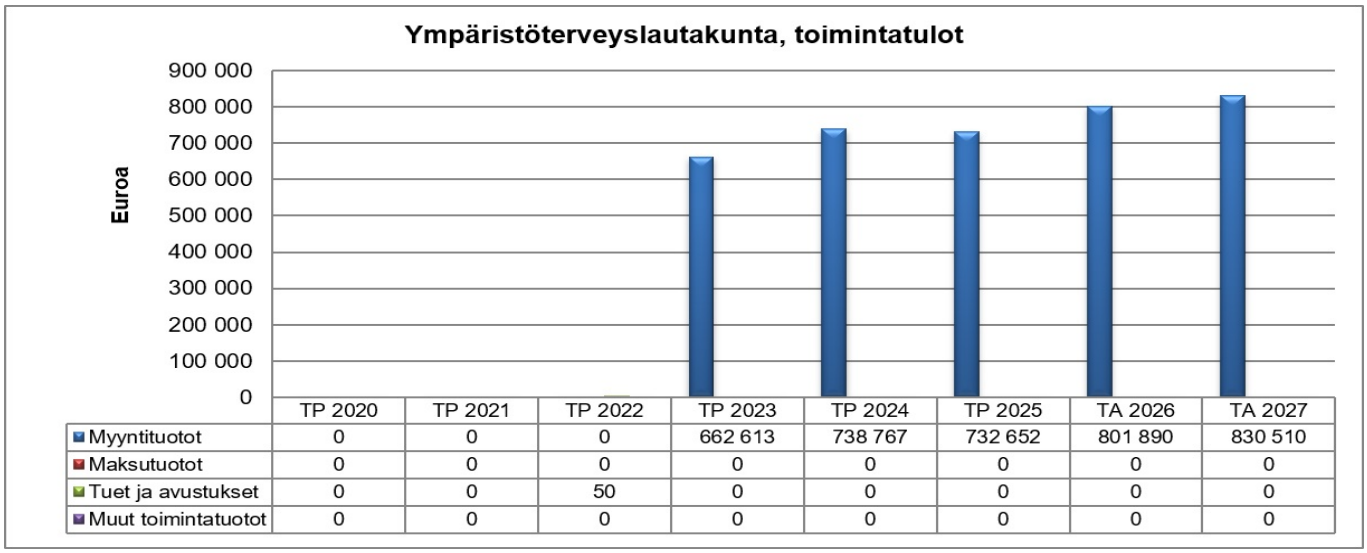

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Myyntituotot	0	0	0	662 613	738 767	732 652	801 890	830 510
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	50	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0

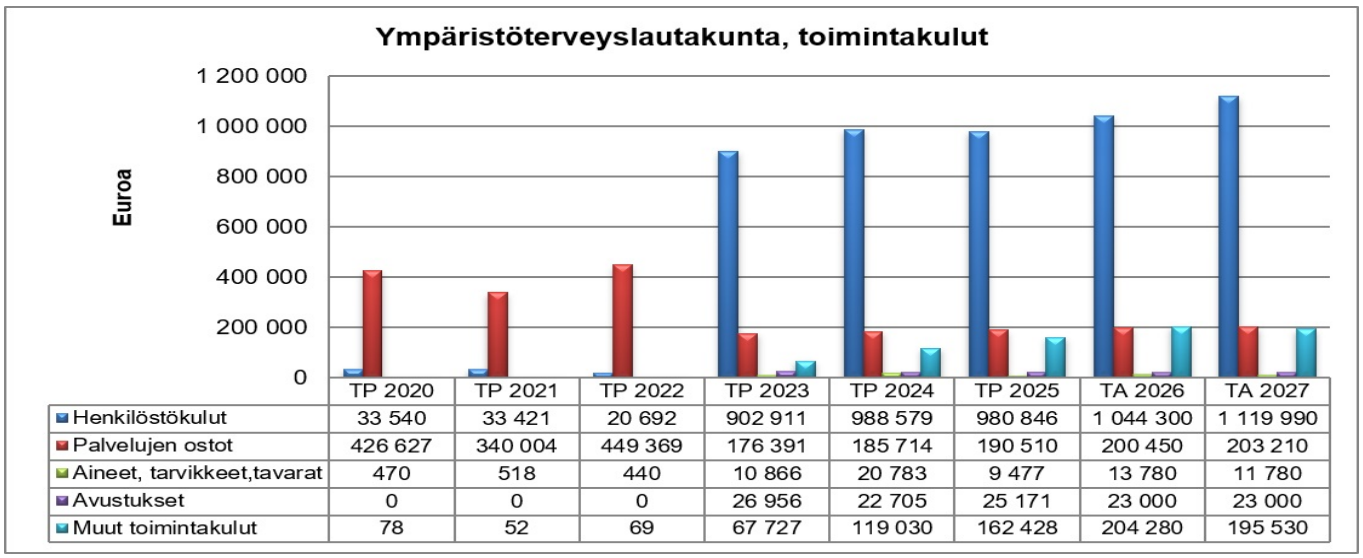

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Henkilöstökulut	33 540	33 421	20 692	902 911	988 579	980 846	1 044 300	1 119 990
Palvelujen ostot	426 627	340 004	449 369	176 391	185 714	190 510	200 450	203 210
Aineet, tarvikkeet,tavarat	470	518	440	10 866	20 783	9 477	13 780	11 780
Avustukset	0	0	0	26 956	22 705	25 171	23 000	23 000
Muut toimintakulut	78	52	69	67 727	119 030	162 428	204 280	195 530

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Työssäjaksamisen turvaaminen.	Resurssien turvaaminen erilaisin keinoin mm. työtehtävien uudelleen järjestelyt, onnistuneet rekrytoinnit.	Työaikasaldot hallinnassa. Eläinlääkintähuollon päivystys kiertää pääsääntöisesti viidellä eläinlääkärillä.
2.	Arjen turvallisuudesta huolehtiminen	Toimipisteiden riskien arviointi WPro sovelluksella. Sovelluksen jalkauttaminen henkilöstölle.	Riskienarvioinnit tehty.

6. Miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty ja miten puutteisiin on reagoitu v. 2026 ja reagoidaan toimintavuonna 2027

Talouden seuranta kuukausittain. Henkilöstöresurssien äkillisiin pidempiaikaisiin muutoksiin yritetty reagoida heti sijaisten rekrytoinneilla, aina ei ole onnistuttu 100 %. Osa viroista täyttämättä. Nämä lisäävät henkilöstön työn kuormittavuutta. Pyritään virkojen uudelleenjärjestelyllä saamaan tilanne tasapainotettua.

7. Henkilöstötavoitteet, -suunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstötavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Kaikki virka- ja työsuhteet ovat täytettyinä.	Virkoja järjestellään/perustetaan uudelleen: ympäristöterveysjohtajan ja kunnaneläinlääkärin virat eriytetään. Terveysvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteinen virka.	Virat perustettu ja rekrytoinnit onnistuneet.
2.	Valvontaeläinlääkärin viran resurssin lisäys 20 % ja eläinlääkärin elintarvikevalvonnan uudelleen järjestely.	Sisäisin järjestelyin.	Resurssi lisätty ja eläinlääkärin elintarvikevalvonnan uudelleen järjestely tehty. Toimintatilastot.
3.	Henkilöstön koulutus	Mahdollistetaan henkilöstön koulutuksiin osallistuminen. Suositaan etäkoulutuksia.	Koulutuksiin osallistumisen tilastot.